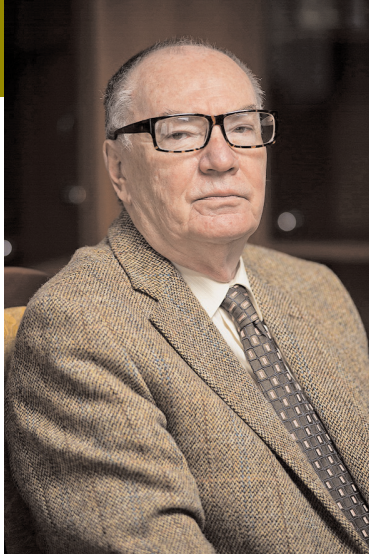


## Віктор СИНЬОВ: “Залишаюся вірним життєвому вибору”



**Академік ВІКТОР СИНЬОВ сповнений незгасимим ентузіазмом, а його творчий підхід до життя надихає його численних послідовників і друзів. Для розуміння цього підходу ми поспілкувались з Віктором Миколайовичем, який з радістю поділився спогадами про студентські роки. В наступних випусках – інтерв'ю з Віктором Синьовим про наукове і професійне становлення.**

**– Вікторе Миколайовичу, ваші батьки були людьми мистецтва. Як це вплинуло на ваше дитинство?**

– Мої батьки були естрадними артистами, тому це, безумовно, вплинуло. Батько – Микола Синьов – був відомим конферансьє, а матір – Марія – співачкою. Микола Михайлович був не просто талановитим естрадним актором, а й вкрай обдарованим у літературній творчості. Він написав комедію “Транзитные пассажиры”, згодом кілька книжок спогадів про своє життя, друкувався в журналі “Перець”. Батьки з дитинства прищеплювали любов до мистецтва, тому я мріяв досягнути такого ж рівня. Вже в школі мав певні здобутки в цьому напрямі. Мав власні публікації віршів в газеті “Пионерская правда”, а шкільні твори вчителі визнавали як цікаві і творчі. Тому вважав, що маю всі підстави продовжити творчу династію і поступати в театральний інститут.

**– Хто займався вашим вихованням?**

– Через свою популярність батько постійно гастролював, а матір, на жаль, померла, коли мені виповнилось дев'ять років. Тому вихованням займалась сестра матері – Софія Захарівна. Я вдячний їй за все те, що вона для мене зробила, і постійно навішую її, матірину та батькову могили на Байковому кладовищі, де віддаю їм шану.

**– Але наскільки мені відомо, ви навчалися не в театральному інституті?**

– Після закінчення школи подав документи на вступ до театального інституту, але, як виявилось, щоб пройти конкурс, мого таланту недостатньо. Я не міг конкурувати з професійними акторами і театральними діячами, які вже мали певний досвід, а я тоді лише щойно закінчив школу. Батько в цей час був у відрядженні, а до кінця вступної кампанії залишалось кілька днів, тому радився з ним по телефону. Він порадив подати документи в КДПІ імені М. Горького. Тоді ректором була Марія Підтиченко, яка була знайома з батьком ще з часів, коли вона була секретарем Київського міськкому партії з питань пропаганди, тому він думав, що вона посприє моєму зарахуванню. Я подав документи в педінститут на російську філологію, але саме в той рік

до спеціальності “вчитель російської мови” додали додаткову – “вчитель співів”. Відповідно при вступі перевіряли голос і слух. Мені було сімнадцять років, і в мене якраз була юнацька мутація голосу, тому коли перевіряли на інтонування, я невдало потрапив в ноти і не зміг довести, що можу бути вчителем співів.

Іду собі, засмучений, коридором інституту і зустрічаю високого красивого чоловіка. Він агітує мене вступити на педагогічний факультет. Виявилось, що це був декан – Дмитро Шелухін. Він переймався тим, щоб на його відділення поступали не лише – традиційно – дівчата, а й хлопці. Дмитро Якович переконав, що в мене є шанс поступити, тому я подав документи на відділення спеціальної педагогіки. Довелось скласти чотири екзамени, ще й конкурс виявився немаленький – десь сім чоловік на місце. Але я витримав вступні випробування і все успішно склав. Так я й став студентом, і тут оцініть, як це звучало: педагогічного інституту педагогічного факультету відділення спеціальної педагогіки!

**– Батько легко змірився з таким вашим життєвим вибором?**

– Батько повернувся з гастролей вже після мого вступу до педінституту. Коли я йому розповів свої перипетії зі вступом, виявилось, що Людмила Височинська, яка перевіряла на кафедрі музики голос і слух, була його гарною приятелькою. Він з нею зв'язався, почав домовлятися про моє переведення на філологічний факультет і вона погодилась все влаштувати. Але я не захотів. Запитаєте чому? Відповідь проста: мені сподобалось там, куди я потрапив.

З першого вересня одногрупники стали друзями, а викладачі вражали професійністю. І це не дивно, бо в мене викладали такі відомі вчені, як академік Григорій Костюк, його друг і учень Дмитро Ніколенко, тоді ще молодий Микола Ярмаченко та інші. Мене захопило навчання, тож я залишився вірним життєвому вибору.

**– Вікторе Миколайовичу, як ви реалізували свій творчий потенціал в студентські роки?**

– Я зі шкільних років писав вірші, тому мене вабила редакція газети “За педагогічні кадри” тим, що там працювали творчі люди. Вони постійно обговорювали події, писали нові тексти. Мене це захоплювало, і з першого курсу в мене склались чудові взаємостосунки з редакцією. Викладачі педагогічного та інших факультетів були членами редколегії газети, і після пар вони йшли до маленької кімнатки редакції. Щось обговорювали, писали нові тексти. Такі професори, як Карлов, Медушевський, Войтко, Орлик давали мені настанови. Також мої співпраці з газетою сприяло й те, що редакція знаходилась поруч з аудиторіями педагогічного факультету. Нині це перший поверх головного корпусу нашого університету.

**– І яким був перший ваш текст, опублікований в газеті “За педагогічні кадри”?**

– Спочатку був не мій текст, а замітка про мене. “Синьов став чемпіоном” – так називалась замітка Лідії Філіппової, викладачки кафедри фізичного виховання. На першому курсі я вперше за історію педінституту переміг в чемпіонаті України серед студентів з настільного тенісу. Тоді я вперше поба-

чив своє прізвище в заголовку, і це мене надихнуло. Раніше я бачив афіші з батьковим іменем, а тут на першому курсі надрукували про мене, ще й з фотографією. Мене визнали в редакції, і я зрозумів, що мене оточують хороші люди. Студенти, викладачі, редакція газети. Ми були хорошими товаришами і поважали одне одного.

Університетська газета не була “бойовим листком”, як це було поширено в ті часи. “За педагогічні кадри” була способом познайомитись одне з одним. З її сторінок ми дізнавались і пишались здобутками у науці, мистецтві, спорті кожного з нас.

Я активно друкував свої вірші і пародії на інших поетів в газеті, і одного разу редактор Петро Ігнатенко, який писав нариси про студентів і викладачів, написав епіграму про мене: “Хочеш ты чтоб пыл смерья свой, молодые на тебя глазели / Но учи, Витек, что синевой ты не скроешь собственную зелень”. Я не втримався і теж відповів. Вже не пам'ятаю точно як саме, але написав йому відповідь: “Одним и тем же почерком – одни и те же очерки”. Такий неординарний жанр привертая увагу читачів і сприяв творчим змаганням. Ми чекали на кожен випуск.

**– Певен, що однією участю в університетській газеті ви не обмежились?**

– У нас був цікавий колектив, тож ми з цікавістю придумували щось нове. Якось промайнула ідея створити газету, яка миттєво реагувала б на події. Так виникла газета “Сосико”, яка отримала назву в честь її засновників – Олега Сорокотяги, Віктора Синьова і Жори Коберніка. З друзями знаходили цікаві теми і висвітлювали їх: Олег малював карикатури, я придумував лаконічний гострий вірш, а Жора випишував текст на дошці, яка перегортається, гарним почерком. Навіть в одному з номерів газети “За педагогічні кадри” написали, що “Сосико” за формою і актуальністю нагадує “Окна ТАСС”. У відповідь я написав: “Как отмечено в газете/ нам до ТАСС недалеко / знают все на факультете,/ будут знать и в целом свете / что такое Сосико”. Справді, коли студенти виходили на перерву в коридор, то знали, що на них чекає щось цікаве і свіже. Ми щодня робили по кілька випусків. Пам'ятаю, як один студент втік з овочевої бази, куди нас відправляли допомагати народному господарству. І нас попрохали висвітлити такий недружній вчинок. Я написав: “Все работали до пота, а Иснюк домой удрал / чуть руками поработал и ногам работу дал”. Олег створив карикатуру, як наш “одноклассник” втікає – зобразив його в русі з довгими ногами.

**– Вірші, епіграми, чемпіон з настільного тенісу, статті в університетській газеті, власна газета “Сосико”... Це вражає. Ми ще чогось не знаємо про студентські роки Віктора Синьова?**

– Звичайно, мене захоплював театр, це було від батьків у крові. Тоді був популярний театр ляльок Сергія Образцова, і ми хотіли створити щось схоже. Виявилось, що викладач малювання Віктор Соломенний створював ляльки, а ми вирішили вигадувати пародії на наші ж студентські виступи. Так і зробили повноцінну лялькову виставу. Вже коли повернувся до інституту з вчительської роботи в школі і

став у 24 роки заступником декана з виховної роботи, то набув популярності КВН. Ми створили факультетську команду, де я був сценаристом. Команда виявилась потужною і перемагала команди інших факультетів, одного разу навіть обіграли команду Київського інституту цивільного повітряного флоту (нині – Національний авіаційний університет), яка брала участь у Всесоюзній лізі КВН. Ми пишались нашими виступами.

**– Коли жартували, зустрічались із цензурою?**

– У нас була сильною самоцензура. Не дозволяли собі щось похабне чи когось образити. Наш гумор повинен був бути добрим. Крім того, ми були виховані по-іншому, тому якщо про щось і жартували на кухні, то про те, щоб озвучити те на сцені, навіть не думали. Хоча міжнародна політсатира в нас була цікавою.

Не хочу критикувати, але все ж сьогодні заради рейтингів придумують жарту всіма дозволеними і недозволеними способами. Якщо актори дозволяють собі вульгарне озвучувати зі сцени і за це їм не соромно, то впевнений, що в людини відсутня внутрішня культура.

**– На ваші епіграми ображались?**

– У мене є книжка “Мои друзья от А до Я”, де у віршованій формі змальовані мої друзі і колеги. Тому краще у них запитайте, чи не ображаються вони на мене. Ректор Віктор Петрович Андрущенко якось сказав так: “Віктор Миколайович видав цю книжку, щоб ми ставали кращими”. Сподіваюсь, що вона справді пішла на користь. Хоча деякі епіграми, які можуть зачепити людину, винесені на літеру “ы”, адже прізвищ на таку букву не існує. Отже, в тих віршах не називаються справжні імена людей.

**– Які сьогоднішні студентські проекти ви оцінюєте як важливі і потрібні молоді?**

– Робота викладача, письменника та актора є виснажливою, бо вони виносять свої творіння на суд людей. Тоді потрапляєш або під овації, або під свист. Мені подобаються творчі проекти наших студентів, а сьогодні вже викладачів – проекти “Щоденник”, “Щоденник. Re: make”, “Продайте їсти”. Олександр Козинець і ви, Сергію, знаходите нові форми, захоплюючі рубрики, цим виправдовуєте свою сміливість і підкреслюєте власну творчість. Людина має бути активною і сама формувати власну особистість, і ваші молодіжні проекти сприяють цьому для багатьох інших. Безумовно, слід зміцнювати і традиційні форми творчого самовираження студентів – у різних жанрах мистецтва, у науці тощо. Успіхів вам і надалі!

**Спілкувався Сергій РУСАКОВ**

“ОКНА ТАСС” – спеціальний вид малотиражного плаката, який створювався вручну шляхом нанесення фарб на папір через трафарет. Особливістю була мобільність, яка сприяла швидкій реакції на подію. Сатира, гумор і сміх були головним ключем до образних рішень плакатів “Окон ТАСС”.

Епіграма (грец. epigramma – напис) – жанр сатиричної поезії дотепного, дошкульного змісту з несподіваною, градаційно завершеною кінцівкою (пуантом).

## ПОДЯКА БІОЛОГАМ УНІВЕРСИТЕТУ



Наприкінці минулого року головний лікар санаторію "Червона калина" Рівненської області, заслужений лікар України Сивий Микола Юрійович надіслав на ім'я ректора університету академіка НАПН України В. П. Андрущенка лист-подяку біологам Інституту природничо-географічної освіти та екології, зокрема завідувачу кафедри зоології, професору В. М. Бровдію та доцентам О. В. Пархоменку, І. С. Івченку і О. М. Царенку за виконану ними високопрофесійну і плідну роботу з вивчення рослинного і тваринного світу території санаторію. Ми звернулись до керівника групи викладачів і науковців доктора біологічних наук, професора Василя Михайловича БРОВДІЯ з проханням дати інтерв'ю з цього приводу для нашої багатотиражки.

**– Шановний Василь Михайлович, чому Ви та очолювана Вами група фахівців-біологів нашого університету досліджували рослинний і тваринний світ санаторію "Червона калина"?**

– На традиційній зустрічі з відпочивальцями санаторію "Червона калина" головний лікар Сивий Микола Юрійович висловив свою мрію – зробити санаторій заповідником. Наступного дня при зустрічі з ним я задав шановному Миколі Юрійовичу запитання: чи знаєте Ви, що потрібно для того, щоб надати тій чи іншій території статус заповідності? Що на території санаторію є унікальним, рідкісним і цінним, що потребує державної охорони? Микола Юрійович відповів, що він лікар-хірург, прооперував понад однієї тисячі важкохворих, без жодного летального результату, в заповідних проблемах не фахівець, йому потрібен консультант. З цим запитанням він звернувся до ректора університету шановного академіка Віктора Петровича Андрущенка, який своїм наказом призначив комісію з вивчення рослинного і тваринного світу території санаторію "Червона калина" під моїм керівництвом.

**– Яка особливість території санаторію і необхідність в наданні їй статусу заповідної?**

– Санаторій "Червона калина" розташований на території Західного Полісся України в 50 км на північ від м. Рівне, неподалік с. Жобрин. Він займає площу 24,2 га землі, до якої прилягає водойма площею 76,2 га. Санаторій як лікувальний і оздоровчий заклад заснований в 1993 році завдяки патріотизму і титанічній праці видатного лікаря М. Ю. Сивого та очолюваного ним колективу на місці унікального шматочка землі, по обидва боки невеликої річки Путилівка з багатими покладами карстових порід, занедбанім самосівом мішаного лісу, великим розмаїттям лікарських трав та природними цілющими мінеральними джерелами, що здавна сприяли лікуванню багатьох хвороб людини і тварин.

Задум зберегти цей унікальний, дивовижний край, використати природні дари рідної землі, примножити її багатства з метою оздоровлення та відпочинку населення з'явилися ще в 1982 році, і лише в 1993 році закладу надано статус санаторію.



Сьогодні санаторій – могутній культурно-оздоровчий та лікувальний комплекс, збережений і примножений практичною діяльністю людини, яка любить і дбає про збереження природи. Це "свята земля", яка зцілює своєю енергетикою, кришталево чисте повітря, хвойний ліс, багато різноманітних декоративних дерев і кущів, аромати лікарських трав, галиновий і вишневий гаї, фітосад, які єднують людину з природою, допомагають зміцнити здоров'я, вилікувати різні недуги, сприяє екологічному вихованню людей різного віку.

Санаторій надає ефективну допомогу з кардіологічного, неврологічного, гастроентерологічного і пульмонологічного напрямів, а також при захворюваннях опорно-рухового апарату. Цьому сприяють унікальні цілющі мінеральні джерела.

За досягнення в галузі санаторно-курортної діяльності санаторій нагороджено рядом державних і міжнародних премій.

Зважаючи на сприятливі природно-кліматичні умови, біологічне і ландшафтне

різноманіття, багатство рослинного і тваринного світу, цілющі властивості мінеральних джерел, територія санаторію потребує охорони і державного регулювання.

**– Протягом якого терміну та за якими методиками Ви досліджували рослини і тварин на території санаторію?**

– Насамперед зауважу, що спеціальних досліджень рослинного і тваринного світу на території санаторію ніхто не проводив. Ми протягом 2012 – 2013 років проводили дослідження у весняний, літній та осінній періоди (по 2-3 дні кожного сезону) для того, щоб скласти повну наукову інформацію про рослинне і тваринне населення цієї території. Специфіка таких досліджень полягає в тому, що активна життєдіяльність рослин і тварин змінюється за сезонами року – одні види (так звані ефемери) активні навесні, інші – влітку чи восени, проводячи інші періоди в стані діапаузи (анабіозу).

Дослідження ми проводили за загальноприйнятими в ботаніці та зоології методиками, збирали зразки трав'янистих рослин, вивчали видовий склад дерев і чагарників, збирали колекції та визначали візуально безхребетних та хребетних тварин, з подальшим опрацюванням зібраних матеріалів в лабораторії, що дозволило нам скласти досить повну уяву про рослинний і тваринний світ цієї території в цілому.

**– Які результати Ваших наукових пошуків і які Ваші пропозиції щодо надання території санаторію статусу заповідної?**

– На території санаторію нами виявлено приблизно 500 видів та внутрішньовидових форм рослин і тварин, серед яких 310 трав'янистих, деревних і чагарникових (вітаміноносних, ефіроолійних, дубильних, фарбувальних, медоносних, харчувальних, декоративних) рослин, 186 видів безхребетних і хребетних тварин. На території санаторію зростає релікт третинного періоду – гінго дволопатеве і тис ягідний, що потребують особливої охорони, ряд видів рослин-ефемерів, чимало видів рідкісних комах.

Нами вперше складено орієнтовний кадастр рослинного і тваринного світу території санаторію, що є науковою основою для надання їй статусу дендрологічного парку.

**– Яка перспектива використання території санаторію для науково-дослідної та еколого-просвітницької діяльності в статусі дендропарку?**

– Сама назва санаторію "Червона калина" є дендрологічною. Вся його діяльність спрямовується на збереження і відтворення природи, її екологічних систем, рослинного і тваринного світу.

Крім використання санаторію для оздоровлення та лікування людини, його унікальна природа, природно-кліматичні умови, багатство видів рослин і тварин слугуватимуть базою для ведення науково-дослідної роботи біологів, екологів, медиків, екологічної освіти та виховання молоді і широких верств населення.

Школярі та студенти вищих навчальних закладів матимуть можливість на базі санаторію залучатись до науково-дослідної роботи, здійснювати спостереження за рослинами і тваринами, вести щоденники, проходити навчально-польову практику, проводити природоохоронні акції "Зустрінемо пернатих друзів", "Збережемо корисних комах", "Бережіть красу і чистоту рідного краю", "Сезонні зміни активності рослин і тварин", "Бджоли лікують людину", "Цілющі води" тощо. Результати спостережень слугуватимуть основою для складання текстів рефератів, студентських курсових, дипломних і магістерських наукових робіт.

Досвідчені працівники відділу "Фітосад" даватимуть наукові консультації відпочиваючим та відвідувачам про способи розмноження та вирощування деревних і трав'янистих, декоративних і лікарських рослин, можливості їх використання в офіційній і народній медицині.

На території санаторію дотримується заповідний режим, заборонено суцільне вирубування лісу, на узліссях і галявинах заборонено косіння трав, випас худоби, заготівля лікарської сировини тощо.

Планується створення тематичних екологічних стежок за назвами: "Цілющі дерева і кущі", "Ліки навколо нас", "Корисні тварини". Відвідувачі санаторію та відпочивальці у природній красі, на чистому повітрі у супроводі пташиних хорів та барвистих метеликів матимуть можливість не тільки зміцнити своє здоров'я, але й збагатити свої знання про навколишню природу, наблизитись до гармонії тіла і душі – запоруки здоров'я.

Спілкувався  
Сергій РУСАКОВ

## ЖАННА КАДИРОВА: “У НАШОМУ СУСПІЛЬСТВІ ІСНУЄ БАГАТО ТАБУ”

Жанна Кадирова нині є найперспективнішою українською художницею. Поціновувачі сучасного мистецтва знають та люблять її твори за відвертість і вибір тем, які близькі кожному. Жанна прагне доступності і розуміння з боку глядачів, тому вона залюбки відгукнулася на пропозицію записати інтерв'ю.

– **Добрий день, Жанно. Ви сьогодні в чудовому настрої.**

– Так, сьогодні чудовий день! Нарешті привезли матеріали для мого проекту в “Пінчук Арт Центр” (розмова записувалась наприкінці жовтня – автор). Це буде грандіозний проект в новому для мене стилі – я створю мозаїку, яка ґрунтується на радянській традиції. Це дуже складна та кропітка робота. На жаль, ніяк не можу придумати назву...

– **Які смисли закладаєте в новий проект?**

– У малюнку мозаїки буде багато підтекстів, але домінуючим буде обігрування ідеї “luxury life” у сучасному суспільстві. Для деяких прошарків сучасного суспільства життя є лише яскравим феєрверком, тому вони задовольняються лише її зовнішнім проявом. Для таких людей “Феррарі” бажаніший за внутрішній розвиток. Ось таку закладаю ідею, але це ще в стадії розробки.

– **Як ви взагалі ставитесь до естетики сучасного українського мистецтва?**

– Для мене це складна тема. Що таке українське сучасне мистецтво? Якщо замислитись, то його так багато. Наприклад, 1-го листопада відбудеться відкриття виставки двадцяти найперспективніших молодих українських митців, яких відібрав “Пінчук Арт Центр”. Начебто це і є молоді представники українського сучасного мистецтва, але ж відбирали серед трьох тисяч заявок, отже, і всі ці тисячі людей зараховують себе до сучасного мистецтва. До речі, серед конкурсних робіт було багато і звичайних натюрмортів та пейзажів. Тобто люди створюють те, що вони вважають за потрібне, але залишаються невідомими. Тому складно говорити про те, що точно до сих пір не визначено. Щодо естетики, то я вважаю, що вона не може бути критерієм у відборі сучасних творів мистецтва. Головне – ідея. А якими засобами – естетичними, антиестетичними, провокаційними – вона реалізована це вже інше питання.

– **Вважаєте, що мистецтво не повинно мати моральних та естетичних меж?**

– Так, на передній план виходить ідея. Хоча ми бачимо безліч прикладів, коли для суспільства залишається незрозумілим закладений митцем смисл твору. Це розстроює, адже ми живемо у XXI столітті. Мабуть, комусь вигідно, щоб суспільство було консервативним, адже люди в такому разі мають визначені межі. Якщо говорити про мою творчість, то я створюю твори, які відповідають запитам сьогодення часу. Спочатку в мене виникає ідея, а вже потім шукаю засоби для її реалізації. До речі, люблю експериментувати з різними техніками та матеріалами, тому назвала б своє мистецтво більш матеріальним, ніж ірраціональним.

– **Чи надихає вас класичне українське мистецтво?**

– Звичайно, адже це твори, на яких я вчилася як художник. Воно допомогло

### Довідка:

Жанна Кадирова народилася в 1981 році у м. Бровари Київської області. Живе та працює в Києві. Художниця розвинула виразну скульптурну мову для картографування простору (в найширшому значенні слова). Матеріали, з якими вона працює, підкреслюють фрагментарну природу її об'єктів, що співвідносяться із соціальним контекстом повсякдення та рефлексують над ним.

знайти власний творчий шлях. Хоча здебільшого я орієнтуюсь не на класичні зразки, а на сучасників, які вже увійшли в історію мистецтва, – Олександр Гнилицький, Арсен Савадов, Ілля Чічкан. Я закінчила відділення скульптури Київської державної художньої школи, але багато часу проводила в Центрі сучасного мистецтва, де експонувались незвичні на той час картини.



Автор інтерв'ю разом з художницею



Жанна Кадирова любить експериментувати з матеріалом

Зізнаюсь, що для мене не існує такого поняття, як “українське мистецтво”. Як вже сказала, для мене в мистецтві немає меж, тому обмежуватись національним не хочу. Мистецтво повинно бути зрозумілим та актуальним у будь-якій країні світу. Але наголошу, що це не значить, що воно не повинно мати архетипічне підґрунтя.

– **Діти, які виховані на сучасному мистецтві, відрізняються від нас, які зростали на класичних традиціях...**

– Думаю, що проблема полягає в тому, що ми не вміємо сприймати мистецтво. Я була багато разів в Центрі мистецтва і культури імені Жоржа Помпідю у Франції, де маленькі дітки вже вчать сприймати сучасне мистецтво, і в них це виходить набагато краще за деяких дорослих.

Наприклад, творчість Пабло Пікассо, де відбувається авторська інтерпретація зображення жінки. У нас про це лише жартують і дивляться з-під лоба, а в тому Центрі з дитинства прищеплюють розуміння глибини ідей, які закладені в таких творах.

Взагалі в українському суспільстві існує багато табу,



Головну премію PinchukArtCentre 2013 отримала Жанна Кадирова з роботою “Монументальна пропаганда”

над якими ми навіть не хочемо задуматись: чому саме так? Наприклад, коли на полотнах зображують оголені частини людського тіла, то одразу критикують в образі почуттів людей або у звичайному розважальному характері мистецтва. Але ж насправді такі твори мають набагато глибші і більші завдання, просто суспільство не хоче над ними замислюватися.

– **Який ви пропонуєте вихід з цієї ситуації?**

– Треба вчити людей розуміти сучасне мистецтво. Потрібно з дитинства вчити дітей бачити більше, ніж просто оточуючу реальність. У нас залишається активною радянська парадигма. Це можна прослідкувати в освітній системі, де історія сучасного мистецтва завершується темою авангарду. Навіть у професійних художніх закладах не розповідають про сучасне актуальне мистецтво, яке нас оточує. І це в професійних закладах! Я вже не говорю про звичайну публіку, які не знають, як розуміти сучасність.

– **Можу запевнити, що в нашому університеті сучасність розглядають у всіх її аспектах і проявах.**

– Це радує! До речі, маю декілька знайомих з вашого університету і чула позитивні відгуки про підхід викладачів і те, як вони навчають сприймати сучасне мистецтво. Сподіваюсь, у майбутньому наші люди будуть більше приділяти уваги мистецтву, особливо сучасному. Адже воно втілює наше справжнє ество.

Спілкувалась Анастасія ПОПКО. Використано фото з сайту “PinchukArtCentre” та фото автора

### ВІТАЄМО!

Жанна Кадирова стала володаркою Головної премії третього конкурсу Премії PinchukArtCentre 2013. Вона отримала 100 000 гривень та можливість пройти місячне стажування в майстерні одного з всесвітньо відомих художників.

Для виставки 20 номінантів Премії PinchukArtCentre 2013 Кадирова здійснила новий крок у своїй мистецькій практиці, відновлюючи втрачену традицію мозаїки, яку можна зустріти у громадських місцях по всій території колишнього Радянського Союзу. Ці мозаїки мали освітню функцію, пропагуючи моральні та етичні цінності. Адаптуючи той самий матеріал і мистецьку мову, Кадирова трансформує їх за допомогою переміщення до галереї. Її твори критично рефлексують над змінами використання зображень у публічному просторі та загибеллю спадщини колишніх радянських традицій.

### Творча діяльність

“Мій батько був художником-оформлювачем. В радянські часи він мав багато замовлень зробити якусь чеканку, розписи, портрети Леніна і так далі. В принципі можна сказати, що я постійно з цим росла, я бачила цю художню “кухню”, – говорить Жанна Кадирова. – Коли я випустилась зі школи, то півтора роки не займалася жодним мистецтвом. Потім поступово прийшла до книжкової графіки, тому що це приносило хоч якісь кошти”.

Одного разу на Сінному ринку Жанна купила фломастери. Саме з цього почалася колекція “Фломореалізм”, яка вже за три роки налічувала більше 200 малюнків. Більшість робіт були подаровані друзям. Таких малюнків було щонайменше 200 штук. Усі вони робилися з натури.

“Є один проект зі старих, за який мені дійсно не соромно. Це “Дошка пошани”. На світлинах зображені типові радянські робітники. В усі образи втілювалася я сама”, – розповіла Жанна. На усіх фотографіях герої суворі і дуже серйозні.

Жанна Кадирова приймала участь і в гурті “Penoplast”, який був організований в 2003 році. Коли вони виступали, то наряджались у костюми з пінопласту. До речі, цей гурт виступав в НПУ імені М. П. Драгоманова в рамках “Тижня мистецтв”.

Один з проектів Кадирової – “Натовп”. Це 50 колажів зроблених з газет різних країн. Для виготовлення одного такого “експонату” треба було два примірники газети. З неї вирізалися усі портрети і компонувалися в колаж. Робота нелегка, тому що треба правильно усе скомпонувати. На таку роботу йде більше часу, ніж це здається на перший погляд.

За матеріалом [www.chasopys.ua](http://www.chasopys.ua)

## СВЯТО РУХУ, КРАСИ ТА ЗДОРОВ'Я

Напередодні новорічних свят, коли зима вже вступила в свої законні права, студенти і керівний склад Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова фактично розпочали серію святкувань Нового 2014 року та Різдва. 19 грудня 2013 року в спортивному комплексі Інституту фізичної культури та спорту НПУ відбулося традиційне Свято руху, краси і здоров'я. Вкотре це яскраве дійство подарувала драгомановцям викладач-науковець вишу, талановитий педагог **Олександра Дубогай**.

Головною метою заходу є згуртування студентів і викладачів – гарних, здорових, успішних. Виступали студенти перших та других курсів усіх Інститутів, які займаються в спецгрупах на курсах фізичної культури. Моральну підтримку їм забезпечували проректори та директори Інститутів.

Змагання складалось з обов'язкової програми, де один і той же танець під українську пісню зі скакалками танцювали всі збірні Інститутів, та довільної програми, де самостійно вибиралась пісня і ставився танець на тему Нового року, під новорічні мелодії. Костюми були дуже яскраві. Колорит українських вишиванок так і тішив око. А новорічні костюми ще більше додавали відчуття прийдешніх свят.

Всі команди були нагороджені грамотами та статуетками за активну участь. Окремий кубок – за найкращі костюми – отримав Інститут корекційної педагогіки та психології. Також директор Інституту корекційної педагогіки та психології **Віктор Синьов**, директор Інституту педагогіки та психології **Володимир Бондар** та директор Інституту розвитку дитини **Ірина Загарницька** привітали своїх студентів з наступаючим святом Миколая та вручили їм солодкі подарунки.

Звичайно ж, не можна не згадати педагогів, які готували студентів, займалися з ними, ставили танці. Інститут педагогіки та психології, Інститут соціальної роботи та управління підготувала старший викладач, майстер спорту з художньої гімнастики **Лариса Пшенична**. Інститут політології та права, Інститут соціології, психології та управління підготувала старший викладач, кандидат у майстри спорту з акробатики **Алла Козицька**. Інститут корекційної педагогіки та психології, Інститут розвитку дитини готувала старший викладач, кандидат у майстри спорту з веслування на байдарці **Олена Булейченко**. Фізико-математичний інститут готувала старший викладач, кандидат у майстри спорту з плавання **Зоя Філатова**.



**Олександра ДУДКО,**  
прес-служба університету

### Фото на згадку



Хто хоч раз слухав пісні у виконанні Олександра Кокойла, той віддасть належне і його красивому голосу, і високій майстерності та професіоналізму виконання.

Олександр обіймає в інституті неспокійну і клопітливу посаду – очолює студентську профспілку. Однак, при всій завантаженості, не забуває і про свою давню супутницю – пісню.

– Закоханий у пісню змалку... Особливо люблю пісню народну, – так він каже про себе.

Любов до пісні Олександр довів ще в студентські роки, навчаючись у нашому інституті і беручи участь у художній самодіяльності. І тепер чи не кожне інститутське свято підтверджує вірність його слів: Олександр – незмінний учасник концертів художньої самодіяльності. У його репертуарі – українські та російські народні пісні, романси, арії з опер. О. Кокойло неодноразово захищав честь інституту на республіканських та обласних конкурсах художньої самодіяльності, має багато дипломів і почесних відзнак.

На фото: співає О. Кокойло.

**Фото В. Тимошенка**  
**Педагогічні кадри.**  
**30 вересня 1970 року.**

## Інформація про фактичні надходження і видатки університету за 2013 рік

### Рентабельність інститутів Університету ім.М.П.Драгоманова за 2013 рік (тис.грн.)

№ п/п	Назва Інститутів і факультетів	Надійшло коштів	З/пл з нарах-ям	Матер-и і обл-я	Кап.і пот.р-т	Оренда прим-я	Відряд-ження	Обов-і пл.	Інші вид-ки	Накладні вид-ки	Вид-ки разом	+ / -
1	І-т Корекційної педагогіки	8 772,5	2665,8	17,3	16,8		26,4	137,5	253,5	1 710,6	4 827,9	<b>3 944,6</b>
2	І-т перепідготовки та підв.кв-ї	12 858,9	7425,4	330,5			5,8	174,3	321,3	2 507,4	10 764,7	<b>2 094,2</b>
3	І-т Іноземної філології	7 274,2	3704,4	16,8			7,5	136,0	250,7	1 418,4	5 533,8	<b>1 740,4</b>
4	І-т Політології і права	4 379,5	1962,9	23,4	98,3		3,6	52,8	97,3	854,0	3 092,3	<b>1 287,2</b>
5	І-т Соц.роботи та управл-я	3 202,4	1395,2	3,9			1,6	81,1	149,5	624,4	2 255,7	<b>946,7</b>
6	І-т Педагогіки і психології	5 654,5	3318,3	25,7	14,6		15,4	100,3	184,8	1 102,6	4 761,7	<b>892,8</b>
7	І-т розвитку дитини	3 399,0	1838,5	27,0		36,0	17,1	78,0	143,8	662,8	2 803,2	<b>595,8</b>
8	Вечірній факультет	1 416,9	591,3	0,1			0,0	7,6	14,1	276,1	889,2	<b>527,7</b>
9	І-т упр-я та економіки освіти	3 339,3	2109,0	1,2		61,3	29,1	37,9	69,9	651,1	2 959,5	<b>379,8</b>
10	І-т соц-ї,псих-ї та соц-х ком-й	3 462,0	2394,0	15,3		85,0	14,6	59,5	109,7	675,1	3 353,2	<b>108,8</b>
11	І-т Природн.геогр-ї освіти	2 536,8	1948,1	36,8			17,4	86,6	159,6	494,7	2 743,2	<b>-206,4</b>
12	І-т Фіз.вих-я та спорту	1 972,8	1754,7	13,3			8,2	51,8	95,4	384,7	2 308,1	<b>-335,3</b>
13	І-т Мистецтв	3 191,4	2722,0	70,2			2,3	54,1	99,7	622,3	3 570,6	<b>-379,2</b>
14	Кримський гуманітарний ф-т	452,4	745,7	0,0			4,4	0,0	0,0	88,2	838,3	<b>-385,9</b>
15	І-т Історичної освіти	1 068,3	1222,7	11,9			0,0	81,1	149,5	208,3	1 673,5	<b>-605,2</b>
16	І-т Української філології	2 699,7	2519,7	33,5			7,6	98,7	182,0	526,4	3 367,9	<b>-668,2</b>
17	І-т маг-ри,асп-ри,докт-ри	366,7	1196,5	7,9			0,0	3,8	6,9	71,5	1 286,6	<b>-919,9</b>
18	І-т Фізики та математики	1 107,2	1961,9	44,4			13,5	80,9	149,1	215,9	2 465,7	<b>-1 358,5</b>
19	І-т інформатики	1 651,9	2698,3	7,6			8,5	28,3	52,2	322,1	3 117,0	<b>-1 465,1</b>
20	І-т Філософської освіти і науки	2 077,8	3230,6	11,4			7,2	57,5	105,9	405,2	3 817,8	<b>-1 740,0</b>
21	Інженерно-педагогічний ін-т	547,5	2326,4	20,3			6,7	26,0	47,9	106,8	2 534,1	<b>-1 986,6</b>
	<b>Всього за навчання</b>	<b>71 431,7</b>	<b>49 731,4</b>	<b>718,5</b>	<b>129,7</b>	<b>182,3</b>	<b>196,9</b>	<b>1 433,8</b>	<b>2 642,8</b>	<b>13 928,6</b>	<b>68 964,0</b>	<b>2 467,7</b>